

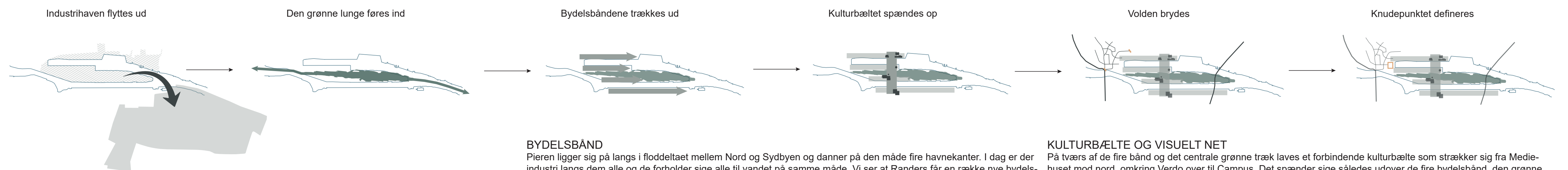

Den Urbane Vådeng

De urbane bånd møde med et reintroduceret vådengstræk i Randers

KONCEPTFORTÆLLING

RANDAROS
 Randers er kendt som erhvervsbyen ved floddeltaet. Det er Danmarks 6. største by og den centrale del af byen ligger som en intens fortætning på tværs af ådalen. Randers kommer af 'Randaros' som betyder 'byen på bakken ved åmundingen', hvilket er ret sigende for byen. Den ældste bydannelse opstod i den sene vikingetid omkring år 1000 og den dag i dag har byen et smukt og velbevaret middelaldercenter. I takt med købstadens udvikling har Randers etableret sig som havneby og den store pier splitter Nord- og Sydbyen. Nu skal havnen flyttes ud og der skabes en enestående mulighed for at forbinde bydel, floddelta og natur.

BYENS GRØNNE LUNGE
 Her hvor Danmarks længste flod møder den smalle fjord findes en unik natur. Vådengen var engang den dominerende landskabstype, men i takt med byens udvikling, er mere og mere af den forsvundet. Nu flyttes havnearealerne ud og endnu et stykke af vådengen må drænes. I den forbindelse opstår en enestående mulighed for at give vådengen og naturen tilbage til Randers. Vådengen rummer mange kvaliteter som kan udnyttes i det nye visionsområde. Dens omskiftelighed, levende kant, og evne til at kunne oversvømmes med vand kan bruges som et rekreativt klimasikringsstræk centralt igennem byen. Den hårde havnekant står som kontrast til det bløde organiske forløb og de to bliver stærkere i kraft af hinanden. Vi foreslår at etablere det grønne træk hele vejen fra Gudenaåen igennem den gamle pier til fjorden, så den kan fungere som Randers' centrale lunge, som fører naturen ind til bylivet og omvendt.

BYDELSBÅND
 Pieren ligger sig på langs i floddeltaet mellem Nord og Sydbyen og danner på den måde fire havnekanter. I dag er der industri langs dem alle og de forholder sig alle til vandet på samme måde. Vi ser at Randers får en række nye bydelsbånd som forholder sig mere nuanceret til mødet med vandet og 'det gode liv' langs vandet.

Den gamle middelalderstruktur siver ned til vandet og fyldes af en mere stringent karré typologi som forsætter langs den nordligste kaj, som vender mod syd. Der oprettes her en promenade med restauranter i stuen, som henvender sig urban ud til vandet. Denne nye bydel møder middelalderbyen i skalaen og fører den videre. Længere mod øst ændrer skalaen sig og en række højere vinkelhuse grænser op til et husbådeareal, eller som vi ser det; 'kolonihaven på vandet' inden man længere ude møder de faktiske kolonihaver.

Det næste bånd ligger sig på den gamle kulkaj og består af en række små beboelsesbygninger, som rækker ud i vandet og forskyder sig for at bryde den hårde kant. De kommer til at fungere som en kulisser for vandsportsbassin og livet langs promenaden. Boligerne ligger op til at man er i tæt kontakt med et aktivt liv ved vandet. Mod syd grænser de op til det grønne træk. Pieren forbliver en form for flade, som opbrydes af den grønne lunge.

Det næste bånd består af Verdo, som vi ser transformeres til en form for klimafordningscenter, kulturhus eller lignende. På hver side ligger en række højere punkthuse og længere mod syd bliver det mere utopisk, når vådengen overtager og byen fragmenteres. Her placeres familiehuse på søjler i det våde terren og man lever i symbiose med den omskiftelige naturtype.

På den sydligste kaj placeres en ny campus. Båndet grænser op til erhvervsområdet og det virker nærliggende at placere erhvervsuddannelser og kollegie på kanten mellem industri og byliv. Herved fås et fast brugersegment i det nye område og det henvender sig til begge sider.

KULTURBÆLTE OG VISUELT NET
 På tværs af de fire bånd og det centrale grønne træk laves et forbinder kulturbælte som strækker sig fra Mediehuset mod nord, omkring Verdo over til Campus. Det spænder sig således udover de fire bydelsbånd, den grønne lunge, bassinet og floddeltaet og binder alt sammen på tværs. På bæltet identificeres bevaringsværdige bygninger, som siloen, dlg-bygningerne og Verdo, som fortæller den stolte historie om havnen og købstaden i vådengen. Desuden forbindes der visuelt på langs og tværs i et visuelt net, som forbinder Nord- og Sydbyen yderligere henover floddeltaet.

KNUDEPUNKT OG VISION
 Fra gammel tid har Randers været et vigtigt trafikknudepunkt for nord og sydgående veje, som mødes i det smalle overfartssted, hvor også å og fjord mødes. Nu oprettes Klimabroen, som kan føre trafikken udenom middelalderstrømmen, så der gives mulighed for at hægte sig på pieren. Vi foreslår, at et stykke af Havnegaden lukkes helt. Busser bliver ført udenom hængslet og middelalderbyen siver ned mod pieren og bryder 'den gamle vold' i dette knudepunkt oprettes en plads og nogle forskudte byrum. Her mødes alle dele af strategien. Borgerne kan bevæge sig frit og ugenært af trafik fra den aktive middelalderby og ned mod pladsen. Her mødes man af vådengen, som fører en videre mellem bydelsbåndene, som krydser kulturbæltet som forbinder på tværs.

Visionen er en masterplan som klimasikrer, giver vådengen tilbage til Randers og samtidig giver plads til en række nye bydele med forskellige kvaliteter, som på hver sin måde ligger op til 'det gode og aktive liv' ved vandet i kontakt med naturen, på en henholdsvis en mere eller mindre urban måde. Skalaen mellem middelalderby, industrien og naturen medieres af forskellige bånd, det grønne træk og i høj grad kulturbæltet og resultatet er et forbundet Randers med mange nuancerede kanter til vandet.

MASTERPLAN OG ZONER

TYPOLGIER OG BRUGERE

KARRÉERNE
 Den lidt stringente karré typologi er en forlængelse af middelalderstrukturen. Mod syd, langs bassinkanten oprettes en aktiv promenade med cafeer og restauranter i stuen og bolig overover til brugeren der gerne vil bo i centrum tæt på alting.

KORNHUSENE
 Mellem Karrén og Vandkolonien placeres Kornhusene. Klynge af vinkelhus i forskellige niveauer med fælleshaver på nogle af tagfladerne. Disse boliger er bl.a. for de unge beboer, som gerne vil bo tæt med andre og benytte kollektive faciliteter.

VANDKOLONIEN
 Mellem Kornhusene og kolonihaverne findes Vandkolonien. Et husbådeareal i den tidligere lystbådehavn. Fyldes i vand- og vandsportsbassin, men tæt på land og by. De henvender sig særligt til den midaldrende borger og den moderne livsviser.

KULTURBÆLLET
 Kulturbæltet forbinder på tværs af byens bånd og vandet. Bevarelsesværdige bygninger transformeres og gives et kulturelt program som klimacentret, museum eller kulturhus. Her mødes alle Randers' borgere om kulturen og fællesskabet.

KAJHUSENE
 På den gamle kulkaj placeres en række beboelsesbygninger, som på den ene side rejser sig direkte til vandet og på den anden side møder det grønne træk. Boligerne er for den aktive bruger, som gerne vil være tæt på vandsportsmuligheder og naturen.

TÅRNHUSENE
 På pierens sydlige side rejser der sig nogle højere punkthuse. De placeres på den grønne flade og spiller op mod Verdo-skorstøtten. Tårnhuse henvender sig særligt til den ældre beboer, som dagligt kan betragte naturen og gå ture til hhv. by og vådeng.

ENGHUSENE
 Midt på den omskiftelige vådeng, hvor byen fragmenteres findes Enghusene. Området består af flere familiehuse på søjler i det våde terren. Her lever man i symbiose med den foranderlige naturtype og dyrker fritidslivet på vandets præmisser.

ERHVERVSCAMPUS
 Det nye Erhvervs-campus grænser op til industrien og forbindes via Kulturbæltet til bylivet. Campus huser både lokaler til erhvervsuddannelser og kollegier. Området er for de studerende, men i mødet med Randers' øvrige borgere.

